

MEDEDELSER

Ungdomssanktionens forløb - Undersøgelse fra Justitsministeriet

37. Afpresning - Dummebøder
38. Sammenlægning af sager i anken - Gentagelsesvirkning - Vidnetrusler og frifindelse - Vold - Strafudmåling
39. Færdselsloven - Spirituskørsel - Gentagelsesvirkning - Betinget straf med alkoholistbehandling - Trusler mod politiet
40. Generhvervelse af førerretten - Overgangsordning
41. Hæleri, groft - Betinget straf - Forsæt
42. Vidner - Pligt til for mindreårige at afgive forklaring enten til politiet eller indenretligt - Bevis - Videoafhøringer
43. Vold, kvalificeret - Udvisning undladt - EU-borger
44. Røveri - Ung alder - Betinget straf - Ungdomssanktion
45. Trusler mod myndighedspersoner - Betinget straf
46. Vold mod politiet - Beviser - Frifindelse
47. Voldtægt - Erstatning
48. Navneforbud - Pressen - Klageretskendelse

LANDSFORENINGEN AF BESKIKKEDE ADVOKATER

NY ADRESSE:

Amagertorv 11, 3.
1160 København K, Telefon 3315 0102
Telefax 3314 1933

Ungdomssanktionens forløb - Undersøgelse fra Justitsministeriet

Justitsministeriets Forskningsenhed har i november 2006 udgivet en undersøgelse med ovennævnte titel. Den vedrører det samlede forløb af de første 148 idømte ungdomssanktioner. Den kan hentes på Justitsministeriets hjemmeside www.jm.dk og er på 36 sider.

Den kriminalitet, der har ført til ungdomssanktion, drejer sig for flertallet af de unge - 58 % - om røveri. Størstedelen af de unge - 82 % - har været varetægtsfængslet inden dommen, heraf 75 % i surrogat i hele perioden, mens 13 % har været i surrogat i en del af perioden. Det betyder omvendt, at en fjerdedel af de unge, der har været varetægtsfængslet, har opholdt sig i et arresthus i hele eller dele af varetægtstiden.

Når man til enden af forløbet, er det kun 13 %, der har gennemført dette uden væsentlige problemer. Resten har haft lovbrud, voldelig episoder eller overførsler i utide.

Én af de mest problematiske havde ophold i 4 åbne afdelinger det første år, blev tilbageført til sikret afdeling 3 gange, blev under den ene tilbageførsel overført til en anden sikret afdeling, rømmede 7 gange og blev sanktionens første år sigtet for 25 nye forhold, herunder røveri. På denne måde kriminaliserede den pågældende sig ud af ungdomssanktionen og blev idømt en ubetinget straf.

Det fremgår ligeledes af undersøgelsen, at der er en tendens til, at sanktionen generelt forløber med færre problemer for de senere end for de tidligst idømte ungdomssanktioner, hvilket kunne tyde på begyndervanskeligheder, enten i udvælgelsen eller i myndighedernes behandling af de unge.

120 af de 148 unge har begået ny kriminalitet i løbet af 2 år efter ungdomssanktionens start, svarende til en recidivprocent på 82. Knap halvdelen recidiverer inden for det første år af ungdomssanktionen, hvilket for 28 af de 148 har ført til ophævelse af ungdomssanktionen. Hovedparten, 25, har fået en ubetinget straf.

Det kan også ske, at ungdomssanktionen fortsætter, blot afbrudt af afsoningen af den ubetingede straf. Det er sket for 8 af de undersøgte. Der er undersøgt på forskellige parametre, hvilke faktorer, der særligt fører til recidiv. Naturligvis er antallet af tidligere domme en væsentlig faktor, men også antallet af medtiltalte. Når unge begår alvorligere kriminalitet alene, kan dette i højere grad være tegn på personlige og sociale problemer.

Som problematisk i afviklingen af ungdomssanktionen peges bl.a. på de mange miljøskift undervejs. I gennemsnit har de unge næsten to ekstra overførsler mellem opholdsstederne i løbet af sanktionen. Der rejses det spørgsmål, om ikke den lange varetægtstid - i gennemsnit to måneder - som langt de fleste af de unge har inden dom, bør udnyttes bedre, således at handleplanen - eller et udkast hertil - udarbejdes allerede på det tidspunkt.

Der efterlyses også en mere ensartet opfattelse af, hvornår og med hvilken begrundelse, der kan træffes afgørelse om tilbageførsel enten til sikret institution eller fra ambulans behandling til åben institution. Hidtil har ingen sager om overførsel omfattet af undersøgelsen været indbragt for retten, hvilket kan skabe en mistanke om, at de unge måske ikke altid har fået at vide, hvilke rettigheder de har.

Landsforeningens Meddelelse 37/2007

Afpresning - Dummebøder

Straffelovens § 281

Dummebøder er vist i visse kredse et udbredt fænomen, men det er få sager, der når til domstolene. Redaktøren har under oprydning i ældre materiale, der ellers er blevet destrueret, fundet en sag fra 2002, der endte med fængselsstraffe på 1 år.

Retten i Holbæk 1.00974/01, 31/1 2002

T på 34 år og S på 20 år var begge tiltalt for afpresning efter straffelovens § 281, nr. 1, i følgende to forhold:

1) Fra august 2000 til januar 2001 forskellige steder i Holbæk, herunder i lejligheden L i forening adskillige gange at have truet med at slå A, truet med at skyde ham, idet han blev forevist en pistol, og truet med at grave ham ned i en skov, hvis han ikke betalte dem penge, hvorved de tiltalte formåede A at udbetale sig i alt ca. 87.400 kr.

2) Fra december 2000 til september 2001 forskellige steder i Holbæk, herunder i lejligheden N, i forening adskillige gange at have truet K og M med vold og med at smadre deres hjem, hvis de ikke betalte dem penge, hvorved de formåede K og M til at udbetale sig i alt ca. 67.000 kr.

T var videre tiltalt for overtrædelse af våbenloven ved at have en 9 mm pistol og 6 patroner, samt i forhold 4 bedrageri over for B, som han formåede at udbetale sig

14.500 kr., dels som lån, dels som forudbetaling på en pistol, uden at have til hensigt enten at betale lånet tilbage eller levere pistolen.

S i forhold 5, trusler over for en kvinde Q og hendes 11-årige søn, idet S holdt en pistol op mod begges tinding og bl.a. udtalte, at han ville flå hovedet af drengen, og at han godt vidste, hvor han gik i skole.

Der var delvis erkendelse fra begge i forhold 1-2, fuld erkendelse i T's øvrige forhold, men S nægtede forhold 5. Bevisførelsen er ikke gengivet i dommen, men de i anklageskriftet anførte forurettede, bortset fra i forhold 4, afgav forklaring.

"Retten bemærkninger:

De tiltalte har i forhold 1 og 2 erkendt at have udøvet afpresning over for A og M. Efter forklaringerne har de tiltalte ikke anvendt vold eller direkte trusler, men har fremsat krav om betaling af penge på en sådan måde, så de forurettede med rette frygtede for at blive udsat for vold, hvis de ikke betalte.

Retten lægger efter forklaringerne til grund, at A i alt betalte mindst 50.000 kr. til de tiltalte, og at tiltalte S ikke deltog i afpresningen fra starten i august måned 2000, men dog har været med til afpresning af mindst 43.000 kr. Retten lægger også til grund, at tiltalte T på et tidspunkt sagde til A, at han kunne blive gravet ned i en skov, så han ikke kunne findes.

Retten lægger efter forklaringerne til grund, at M i alt betalte 64.000 kr. til de tiltalte, medens det ikke findes tilstrækkeligt bevist, at det var på de tiltaltes foranledning, at M betalte yderligere 3.000 kr. til tiltalte S's kæreste. Retten lægger til grund, at det var tiltalte S, der begyndte afpresningen mod M, og at begge de tiltalte i en periode i forening fortsatte afpresningen, samt at tiltalte T i en periode var alene om afpresningen mod M. Retten lægger til grund, at tiltalte S i den første periode alene modtog 28.700 kr., og at de tiltalte samlet har modtaget 25.300 kr., samt at T alene modtog 10.000 kr. Retten lægger også til grund, at tiltalte T på et tidspunkt til K sagde, at hun kunne få sit hjem smadret.

Tiltalte T har uden forbehold erkendt sig skyldig i forholdene 3 og 4. Tilståelsen støttes af de oplysninger, der i øvrigt foreligger. Det er derfor bevist, at tiltalte T er skyldig i disse forhold.

Også efter tiltalte S's egen forklaring må han i forhold 5 anses skyldig i trusler mod Q. Retten lægger imidlertid hendes forklaring om forløbet af forholdet til grund og finder derfor tiltalte skyldig i overensstemmelse med tiltalen i dette forhold.

Tiltalte T er straffet ved denne rets dom af 9. april 1997 for tyveri med fængsel i 30 dage, betinget, og en bøde på 1.000 kr.

Tiltalte S er straffet ved Østre Landsrets ankedom af 9. december 1998 med fængsel i 6 måneder, betinget med 120 timers samfundstjeneste, for røveri og tyveri.

Straffen fastsættes for begge de tiltalte til fængsel i 1 år, jf. straffelovens § 285, stk. 1, jf. § 181, nr. 1, og for tiltalte T tillige efter straffelovens § 285, stk. 1, jf. § 279 og efter våbenlovens § 10, stk. 1, jf. § 2, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, nr. 1, samt for tiltalte S tillige efter straffelovens § 266. Efter forholdenes karakter findes der ikke grundlag for at gøre nogen del af straffene helt eller delvist betingede."

- oo0oo -

De domfældte blev dømt til at betale de afpressede beløb tilbage, således som beløbene var fastlagt i rettens præmisser.

Landsforeningens Meddelelse 38/2007

Sammenlægning af sager i anken - Gentagelsesvirkning - Vidnetrusler og frifindelse - Vold - Strafudmåling

Straffelovens § 84, § 123 og § 245

T blev i august 2005 idømt 6 måneders fængsel, heraf 3 måneder betinget, for bl.a. vold efter § 245 og ankede til formildelse. Under anken skulle der indhentes en mentalerklæring, og det tog så lang tid, at sagen først kunne berammes i sommeren 2006 til foretagelse i november 2006. I mellemtiden var T i august 2006 blevet dømt for 2 voldsforhold efter § 244, jfr. § 247, til fængsel i 4 måneder. Også denne dom ankede T til formildelse. Hvor anklagemyndigheden påstod skærpelse af den første dom, måtte man nøjes med at påstå stadfæstelse af den anden dom.

Anklagemyndigheden ønskede, at der blev afsagt 2 domme, således at der var gentagelsesvirkning i den 2. dom. Forsvareren ønskede en fælles afgørelse, således at der blev idømt en fællesstraf. Landsretten imødekom det sidste. Fællesstraffen blev fastsat til 8 måneder ubetinget, idet der ikke efter voldens omfang og grovhed i dommen fra august 2005 var grundlag for at gøre straffen helt eller delvist betinget.

VL 13. afd. S-2385-05 og S-2641-06, 9/11 2006

T på 36 år var i den første sag fra august 2005 tiltalt for to gange hærværk ved at have smadret to døre for at komme ind i en lejlighed.

I forhold 2 vidnetrusler efter § 123, ved at have truet en kvinde K, der stod med en mobiltelefon i hånden: "Hvad fanden har du gang i" og "Kan du se mit hoved - det bliver dit, når jeg er færdig med S". Byretten lagde her til grund, at der ikke var tale om trusler i anledning af K's forventede forklaring til politiet eller i retten om vold udøvet af T, men udelukkende for at komme ind til S, og henførte derfor forholdet under § 266.

I forhold 4 legemsangreb efter § 245 ved at have taget kvælertag på S, mens T sad overskrævs på hende, og efterfølgende at have sparket hende i hovedet, ligesom han slog hende flere gange i ansigtet og trak hende i håret.

Byretten lagde her til grund, at T tog kvælertag på S, efterfølgende sparkede hende i hovedet og trak hende i håret ud af lejligheden. Han havde efterfølgende slået S, uden at disse slag nærmere kunne beskrives. På grund af kvælertaget og sparket i hovedet fandt retten, at forholdet med rette var henført under § 245, stk. 1.

Endelig § 164, idet T havde opgivet en brors navn to gange i forbindelse med anholdelsen. Alle forholdene var fra juni 2005.

Det fremgik af vidneforklaringerne bl.a., at S, der nu var T's ægtefælle, havde søgt ly i K's lejlighed, hvortil T sparkede døren ind.

T kunne ikke huske, hvad der var sket, efter han havde sparket døren ind til lejligheden. S ønskede ikke at afgive vidneforklaring. T bekræftede, at han i forbindelse med anholdelsen opgav sin brors navn - det var for at undgå en bødeforfsoning.

På gerningstidspunktet var han forlovet med S og havde, forinden han opsøgte hende i K's lejlighed, på et værtshus haft et opgør med hende på grund af bestyrket mistanke om utroskab. Han var i slagsmål med en mand, som S sad sammen med, fik to slag i hovedet og røg bagover. Han fik en flænge i baghovedet og var bevidstløs, men ville ikke på skadestuen.

Byretten fastsatte straffen til fængsel i 6 måneder, heraf 3 måneder betinget. Retten bemærkede:

"Retten har lagt vægt på omstændighederne i forbindelse med episoden og det oplyste om tiltaltes personlige forhold, herunder at han efterfølgende er blevet gift med S, samt på, at tiltalte ikke tidligere er straffet for tilsvarende kriminalitet."

Vilkårene omfattede en prøvetid for den betingede del af dommen på 1 år.

T ankede til formildelse.

Inden ankesagen på grund af den til anken indhentede mentalundersøgelse, der lod vente på sig, blev behandlet, var T i august 2006 på ny tiltalt, dels for § 245, jfr. § 247, vold mod en bror, dels for vidnetrusler efter § 123, idet han til den tilstedeværende svigerinde skulle have udtalt: "Hvis du ringer til politiet, så slår jeg også dig ihjel".

Endelig vold efter § 244, jfr. § 247, ved at have rusket sin hustru S samt tildelt hende en lussing, og da hun faldt om på jorden, at have sparket hende i ryggen. Sparket frafaldt anklageren under domsforhandlingen. Da T var den eneste, der afgav forklaring om dette forhold, blev han alene dømt for vold i form af en lussing.

Svigerindens og broderens forklaring var usikker. Svigerinden havde under domsforhandlingen ikke nogen selvstændig erindring om en trussel. T blev derfor frifundet i forhold 2 for vidnetrusler.

Vedr. forhold 1 var de afgivne vidneforklaringer i betydeligt omfang præget af, at vidnerne var påvirket af spiritus. Efter de lægelige oplysninger havde broderen været udsat for vold i betydeligt omfang, så retten lagde til grund, at T over et længerevarende tidsrum havde tildelt adskillige knytnæveslag og spark på kroppen og i ansigtet, til dels mens broderen lå ned. Man kunne ikke lægge til grund, at der havde været taget et halsgreb, da broderen først forklarede herom, efter at det havde været foreholdt ham fra hans rapportforklaring, og han kunne ikke nærmere stedfæste det i forløbet.

Retten udmålte en straf på 4 måneder og bemærkede:

"Ved strafudmålingen lægges der særlig vægt på omfanget og varigheden af den vold, der er udøvet i forhold 1, og på, at tiltalte tidligere er dømt for vold mod ægtefællen."

Byretsdommene er på henholdsvis 7 og 8 sider. Særlig den sidste dom vidnede om, at brødrene ikke havde noget at lade hinanden høre med hensyn til spiritusforbrug og delvis glemsel for, hvad der egentlig var sket, og en tendens til at falde i søvn efter indtagelse af spiritus på det værtshus, hvor de så hinanden, og hvor broderen arbejdede.

T ankede igen til formildelse. Han mødte ikke op til domsforhandlingen i landsretten.

Der er ikke spor af den indhentede mentalerklæring i landsrettens dom. Anklageren ville have 2 domme, forsvareren en fællesstraf. Anklageren påstod skærpe af den første dom, men alene stadfæstelse af den anden dom, da modanke ikke var sket rettidigt.

Landsrettens begrundelse og resultat:

"Navnlig under hensyn til karakteren og omfanget af den udøvede vold i forhold 4 i dommen af 25. august 2005, sammenholdt med karakteren af de øvrige forhold, som tiltalte er dømt for ved denne dom, findes straffen på fængsel i 6 måneder passende bestemt. Der er efter voldens omfang og grovhed ikke grundlag for at gøre straffen helt eller delvist betinget.

Da begge domme er anket med hensyn til strafudmålingen, fastsættes der herefter og for forholdene omfattet af dommen af 18. august 2006 en fællesstraf af fængsel i 8 måneder."

Statskassen skulle betale sagens omkostninger for landsretten.

Forsvareren tilføjer bl.a.:

"Jeg tilføjer, at begge anker skete mod mit råd til klienten. Nu blev den totale længde reduceret fra 10 til 8 måneder, men til gengæld blev den ubetingede del forhøjet fra 7 til 8 måneder.

Det hedder vel at dele sol og vind lige?"

Landsforeningens Meddelelse 39/2007

Færdselsloven - Spirituskørsel - Gentagelsesvirkning - Betinget straf med alkoholistbehandling - Trusler mod politiet

Straffelovens § 56 og § 119, færdselslovens § 53

T havde i forbindelse med anholdelse udtalt trusler mod politiet. Forud havde han kørt spirituskørsel med en promille på 2.43 i frakendelsestiden og prøvetiden fra en tidligere spritdom med betinget straf.

Nu fængsel i 40 dage betinget af alkoholistbehandling, tillægsgbøde kr. 3.000 og 5 års frakendelse.

Københavns Byret SS 29. 23379/2006, 13/12 2006

T på 40 år var tiltalt efter straffelovens § 119 ved i maj 2006 på Valby Station og senere under indtransporten til politistationen at have udtalt: "Hold kæft eller jeg smadrer dig", "jeg slår jer ned", "er du glad for dine nosser", "du dør, du er kun en fucking politielev", "jeg nakker dig" eller lignende til tilstedeværende politifolk.

Forhold 2 og 3 drejede sig om en spritkørsel i september 2006 med en promille på mindst 2.43 og i frakendelsestiden fra nedennævnte dom.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om betinget dom med alkoholistbehandling samt ubetinget frakendelse i 5 år.

T erkendte at have råbt ukvemsord, men ikke truet betjentene, efter at være faldet i søvn på toilettet i et tog på grund af spirituspåvirkning. Han følte sig provokeret af at være blevet hevet ud af toilettet, og ved at en taske med dyre kameraer blev smidt hen ad perronen. Han erkendte den senere spirituskørsel.

Betjentene forklarede bl.a., at de var blevet tilkaldt til en person, der ikke ville oplyse sin identitet og opholdt sig på toilettet. Han fik lov til at gøre sig færdig, men efter 5 min. åbnede han fortsat ikke døren og fremkom med de første af truslerne.

Under visitation på stationen fremkom resten af truslerne. Begge betjente var uniformerede. (Stærkt forkortet referat, ER)

T var tidligere straffet i januar 2005 for spirituskørsel med fængsel i 14 dage betinget med tillægsbøde og frakendelse ubetinget i 2½ år.

Han forklarede, at han havde et spiritusproblem og ønskede behandling for det.

Retten fandt ham skyldig efter anklageskriftet, men lagde ved strafudmålingen vægt på det oplyste om T's alkoholmisbrug og behov for behandling. Han blev straffet med fængsel i 40 dage betinget af en prøvetid på 2 år og med tilsyn i prøvetiden, og at han undergav sig en struktureret, kontrolleret alkoholistbehandling af 1 års varighed, samt en tillægsbøde på 3.000 kr. (forvandlingsstraf fængsel i 6 dage).

Førerretten blev frakendt i 5 år fra endelig dom.

Landsforeningens Meddelelse 40/2007

Generhvervelse af førerretten - Overgangsordning

Færdselslovens § 132

Rigsadvokatens skrivelse af 18. december 2006 til advokat Henrik Thorstholm citeres i sin helhed:

"Ved skrivelse af 13. oktober 2006 har De rettet henvendelse hertil i anledning af Rigsadvokatens udtalelse til brug for Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. 525 af 29. august 2006 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende den overgangsordning om generhvervelse af førerretten, der blev indført ved lov nr. 543 af 8. juni 2006.

I den anledning kan jeg henviser til vedlagte kopi af Justitsministeriets skrivelse af 8. december 2006 til Folketingets retsudvalg vedrørende overgangsordningen. Det fremgår af skrivelserne, at jeg bl.a. på baggrund af en kendelse afsagt af Vestre Landsret den 25. oktober 2006 har besluttet, at anklagemyndigheden ikke fremover bør fastholde, at der ved generhvervelse af førerretten efter overgangsordningen skal foreligge "ganske særlige omstændigheder". Jeg kan i øvrigt tilføje, at de afgørelser, som De henviser til i Deres skrivelse, ikke er søgt indbragt for Højesteret.

På rigsadvokatens vegne
Hanne Schmidt"

- oo0oo -

Justitsministeriets skrivelse af 8/12 2006 kan findes på Folketingets hjemmeside, Retsudvalget, alm. del - bilag 196.

Landsforeningens Meddelelse 41/2007

Hæleri, groft - Betinget straf - Forsæt

Straffelovens § 56 og § 290

4 personer var tiltalt, 2 blev i det hele frifundet. Hovedforholdet mod 3 af dem var hæleri ved gennem adskillige måneder at have opbevaret stjalne VVS-artikler på et lager, som M disponerede over. Dog at M ikke havde været klar over værdien af varerne, der i anklageskriftet var opgjort til mere end 1,2 mio. kr. Betinget fængsel i 3 måneder.

Retten i Roskilde nr. 5-1617/2006, 8/1 2007

Fire personer var tiltalt, M og to andre (B og L) i forhold 2 for overtrædelse af straffelovens § 290, stk. 1, jfr. stk. 2, ved fra september 2003 til juli 2004 i forening at ha-

ve opbevaret gulvvarme- og andet VVS-udstyr til en værdi af mere end 1,2 mio. kr. hidrørende fra et indbrud på et lager.

L blev frifundet. Det gjorde den 4 person, der var tiltalt med B i et andet forhold, også. På B, der var tiltalt i det store hæleriforhold, var der en lang række andre forhold, fortrinsvis færdselslovsovertrædelser, men også berigelseskriminalitet og våbenloven.

M, der var ustraffet, nægtede sig skyldig i hæleri. Han havde en del effekter opbevaret på sit lager. Han kendte ikke noget til det VVS-udstyr, som forholdet drejede sig om. Han blev ringet op og bedt om at fjerne effekterne. Han tog hen til lageret og løftede på en presenning og havde ikke et klar overblik over, hvor store mængder det drejede sig om.

Retten lagde til grund, at en større kreds af personer havde adgang til lageret, som M disponerede over. Retten fortsatte:

"Retten finder det særligt efter fotodokumentationen og de fremlagte oplysninger om varernes omfang og værdi, bevist, at M, da han blev gjort bekendt med varernes placering og indpakning på lageret, vidste eller bestemt måtte formode, at de pågældende effekter måtte hidrøre fra et kriminelt forhold. På denne baggrund, og da M ikke troværdigt har kunnet redegøre for sine forsøg på at få fjernet effekterne fra lageret, finder retten, at M er skyldig i overensstemmelse med tiltalen, dog at den høje værdi af varerne ikke har stået klar for denne tiltalte.

Efter de for retten afgivne forklaringer finder retten at måtte lægge til grund, at de tiltalte L og S bad M om at foranledige, at de pågældende effekter blev fjernet fra lageret. På denne baggrund, og når henses til det anførte om den store kreds af personer med adgang til lageret og varernes placering på lageret finder retten det ikke med den til domfældelse fornødne sikkerhed bevist, at L og S har opbevaret de omhandlede effekter, hvorfor de begge frifindes for tiltalen i dette forhold."

Straffen blev for M fastsat efter § 290, stk. 2, jfr. stk. 1, til betinget fængsel i 3 måneder, idet retten bemærkede:

"Retten har ved straffastsættelsen henset til blandt andet forholdets karakter - herunder at domfældte ikke kan antages at have haft præcis viden om effekternes høje værdi og karakteren af domfældtes rolle - samt til domfældtes gode personlige forhold."

Vilkårene omfattede en prøvetid på 2 år. Dommen er på 11 sider.

Vidner - Pligt til for mindreårige at afgive forklaring enten til politiet eller indenretligt - Bevis - Videoafhøringer

Retsplejelovens § 171 og § 750

En læge anmeldte til politiet, at en 5-årig dreng E kunne have været udsat for vold fra stedfaderen S. Anklagemyndigheden bad byretten meddele samtykke til, at E og hans 1 år ældre søster F måtte afgive udenretlig forklaring til politiet som vidner mod stedfaderen, der var blevet sigtet for vold. Subsidiært anmodedes byretten om i medfør af RPL § 171, stk. 3, at pålægge E og F at afgive indenretlig forklaring.

Byretten fandt, at E og F ikke havde pligt til og ikke kunne pålægges at afgive forklaring til politiet. Selv om moderen var inhabil, fandtes der ikke lovhjemmel til at overdrage kompetencen til at tage stilling til dette spørgsmål til retten eller andre.

I overensstemmelse med den af børnenes bistandsadvokat nedlagte påstand tog byretten den subsidiære påstand til følge, hvorefter børnene i medfør af RPL § 171, stk. 3 blev pålagt at afgive indenretlig forklaring.

Både forsvareren for S og anklagemyndigheden påkærede kendelsen. Landsretten tiltrådte, at anklagemyndighedens principale påstand om pligt til at medvirke ved en politiafhøring ikke kunne tages til følge. Landsretten kunne imidlertid heller ikke følge den subsidiære påstand om pålæg til at afgive indenretlig forklaring. Landsretten lagde herved vægt på, at ifølge de forklaringer, der var afgivet af voksne personer omkring børnene, var tilskadekomsten sket i forbindelse med leg, samt i særdeleshed den lange tid på knap 5 måneder, der nu var forløbet, siden børnene oplevede E's tilskadekomst.

Efter kendelsen er gengivet nogle tidligere kendelser om bl.a. videoafhøringer af børn. Se herom tillige Lf.Medd 29/2007.

ØL 24. afd. kære nr. S-107-07, 31/1 2007

I september 2006 anmeldte en læge L stedfader S til politiet for vold begået mod E på 5 år. S skulle have kastet en mobiltelefon mod hagen af E samt have ramt E omkring lænden med kanten af en varm stegepande. Lægen mente ikke, at brandmærket på lænden kunne være pådraget ved leg, idet såret var ganske dybt. Af journalnotatet fremgik bl.a., at E om den sidste læsion til lægen havde oplyst, at han og stedfaderen legede med en stegepande.

En sagsbehandler i kommunen havde kort efter oplyst, at E's mor bekræftede, at såret i lænden var opstået under leg med S. E's 1 år ældre søster F's forklaring var lidt anderledes. S have jagtet E gennem stuen med stegepanden i hånden og havde herunder ramt E. Men det havde været for sjov.

S forklarede bl.a. til politiet, at E var kommet ud i køkkenet og var begyndt at drille ved at trække afhørte i bukserne. S havde i sjov sagt til E: "Hvad så E, skal jeg stege dig?" og havde løftet ham op, således at E ved et uheld ramte stegepanden.

Moderen bekræftede denne forklaring.

Morfaderen, der var vidende om, at S aldrig havde brudt sig om E, var efter at have set såret overbevist om, at det var påført E med vilje. Morfaderen havde set et yderligere sår på E's hage, og E havde fortalt, at S havde kastet en mobiltelefon i hovedet på ham.

Efter sin endelig påstand bad anklagemyndigheden to måneder efter anmeldelsen om, at retten meddelte samtykke til, at E og F måtte afgive udenretlige forklaringer til politiet som vidner i straffesagen mod deres stedfader S, der var sigtet for vold mod E.

Subsidiært anmodedes retten om i medfør af RPL § 171, stk. 3, at pålægge E og F at afgive indenretlige forklaringer.

Børnenes bistandsadvokat nedlagde påstand om, at der ikke skete udenretlig afhøring af E. Der blev taget bekræftende til genmæle over for den subsidiære påstand vedr. E.

Forsvareren for S påstod, at ingen af begæringerne blev taget til følge.

Det var oplyst, at børnenes mor alene havde forældremyndigheden over E og F. Hun var gift med S, og parret havde et fællesbarn på 2 år.

Anklagemyndigheden fandt moderen inhabil, idet det ikke kunne udelukkes, at hun kunne ifalde et strafferetligt ansvar, hvis det blev lagt til grund, at hun havde overværet, at E gentagne gange var blevet udsat for vold uden at forhindre gentagelse.

Det var hverken i lovgivningen eller forarbejder afklaret, hvem der kan give samtykke til, at en mindreårig kan afgive forklaring til politiet, selv om barnet er "nærmeste" til den mistænkte/sigtede, når forældremyndighedsindehaveren må betragtes som inhabil.

Anklagemyndigheden henviste bl.a. til betænkning 1420/2002 om straffesager om seksuelt misbrug af børn, side 27-28 og 96-97.

Bistandsadvokaten henviste bl.a. til, at uanset E's unge alder burde han som mindre-årig under forældremyndighed mindst nyde samme retsbeskyttelse som myndige personer. En udenretlig afhøring ville udgøre en ringere retsbeskyttelse af E end ved en indenretlig afhøring, hvor retten kunne tage stilling til, om RPL § 171, stk. 3, skulle bringes i anvendelse.

Bistandsadvokaten tilsluttede sig, at moderen måtte anses for inhabil.

Forsvareren fandt derimod, at både en udenretlig og indenretlig afhøring ville være et ulovligt bevis, dersom forældremyndighedsindehaveren ikke forinden var spurgt. Kun denne kunne tage stilling til vidnefritagelsesgrundene, ikke et barn på 5 år. I øvrigt henviste forsvareren til RPL § 750, hvor politiet ikke kunne pålægge nogen at afgive forklaring. Et 5-årigt barn ville heller ikke kunne tage stilling til, hvorvidt han i henhold til denne bestemmelse skulle undlade at udtale sig.

Byretten udtalte:

"E og F har ikke pligt til og kan ikke pålægges at afgive forklaring til politiet. Dette kan alene ske ved et samtykke. Uanset at det må tiltrædes, at M i nærværende sag er inhabil, findes der ikke lovhjemmel til at overdrage kompetencen til at tage stilling til dette spørgsmål til retten eller andre.

Anklagemyndighedens principale begæring tages derfor ikke til følge.

Det er ubestridt, at S er at betragte som nærmeste til børnene, hvorfor disse efter retsplejelovens § 171, som udgangspunkt ikke har pligt til at afgive forklaring. Et samtykke til forklaring må under henvisning til børnenes alder alene kunne gives af forældremyndighedsindehaveren. Selvom hun som ovenfor anført er inhabil, findes der ikke fornøden sikker hjemmel til, at retten kan meddele samtykke, hvorfor et eventuelt pålæg må have hjemmel i retsplejelovens § 171, stk. 3.

Retten finder, at børnenes forklaringer må anses for at være af afgørende betydning for sagens udfald. Når henses til sigtelsens karakter og forurettedes alder finder retten endvidere som anført af anklagemyndighed og bistandsadvokat, at sagen har fornøden betydning både for vedkommende part og samfundet. Anklagemyndighedens subsidiære påstand tages derfor til følge."

Kendelsen er på 6 sider.

Både forsvareren for S og anklagemyndigheden kærede. Bistandsadvokaten påstod stadfæstelse.

"Landsrettens begrundelse og resultat

Af de af byretten anførte grunde tiltræder landsretten, at anklagemyndighedens principale påstand for byretten, hvorefter retten skal meddele samtykke til, at E og F afgiver forklaring til politiet i medfør af retsplejelovens § 750, ikke tages til følge. Landsretten finder endvidere ikke, at betingelserne for at pålægge E og F at afgive indenretlig forklaring efter retsplejelovens § 171, stk. 3, er opfyldt. Landsretten har herved lagt vægt på de afgivne forklaringer fra sigtede, S, og børnenes mor, M, oplysningerne fra sagsbehandler J om, at F har forklaret, at tilskadekomsten skete i forbindelse med leg, de foreliggende oplysninger fra E's morfar, H, og fra læge L samt i særdeleshed den lange tid på knap 5 måneder, der nu er forløbet, siden børnene på henholdsvis 5 år og 6 år oplevede F's tilskadekomst. Der er herefter ikke grundlag for at pålægge E og F at afgive forklaring i sagen, hverken inden- eller udenretligt, hvorfor

b e s t e m m e s:

Byrettens kendelse stadfæstes for så vidt angår bestemmelsen om, at anklagemyndighedens principale påstand for byretten ikke tages til følge. I øvrigt ændres byrettens kendelse, således at det ikke pålægges E og F at afgive indenretlig forklaring."

- oo0oo -

Til støtte for sin påstand havde anklagemyndigheden vedlagt nogle tidligere byretsafgørelser, således en kendelse fra Retten i Odense SS 3. 4900/2005, 10/2 2006, hvor en mor var anmeldt for vold mod sine to børn, der på tidspunktet for politiafhøringen var omkring 9 og 12 år gamle. Moderen var eneindehaver af forældremyndigheden. Anmelderen var børnenes biologiske far, og han meddelte som væрге samtykke til, at børnene blev afhørt. Det var således også ham som væрге, der blev vejledt om vidnefritagelsesgrundene. Børnene blev kort efter afhøringen anbragt uden for hjemmet. Der havde verseret flere sager mellem forældrene om forældremyndighed og børnenes opholdssted.

Byretten fandt ikke, at det var tilstrækkeligt, at faderen som anmelder og uden del i forældremyndigheden var blevet vejledt om vidnefritagelsesreglerne. Politiet kunne inden videoafhøringen have forelagt spørgsmålet for retten, hvorfor afhøringerne ikke kunne tillades som bevis i sagen.

En senere kendelse fra Retten i Svendborg SS 2.457/2006, 16/6 2006, var en anmodning om videoafhøring af en 4-årig pige, uden at forældrene fik besked om mistanken, og således uden at de skulle samtykke i afhøringen. Her tillod retten den pgl. videoafhøring under overværelse i monitorrum af både bistandsadvokat og en forsvarer for den mistænkte, og henset hertil fandt dommeren ikke anledning til også at være til stede i monitorrummet. Mistanken i denne sag angik seksuelt overgreb begået af barnets far.

Rigsadvokaten har i februar 2007 udsendt Meddelelse nr. 2/2007 om Behandling af sager om seksuelt misbrug af børn og videoafhøring af børn i sådanne sager.

Landsforeningens Meddelelse 43/2007

Vold, kvalificeret - Udvisning undladt - EU-borger

Straffelovens § 245, udlændingelovens § 2 og § 24

En 27-årig kvinde K med spansk statsborgerskab have været i "pigslagsmål" med en anden restaurationsgæst, A. Siden traf hun A på toilettet og slog denne med et glas med en syningskrævende flænge til følge. Det kostede 60 dages fængsel, men en oprindelig fremsat påstand om udvisning blev frafaldet, da det viste sig, at K var EU-borger.

Københavns Byrets 24, afd. SS 24. 3781/2006, 28/2 2006

K på 27 år var tiltalt efter straffelovens § 245, stk. 1, ved i januar 2006 om natten på et diskotek at have tildelt A flere slag i ansigtet, ligesom K kradsede A i ansigtet samt rev hende i håret, hvorefter K senere på toilettet slog A i hovedet med et glas, der smadredes, med en syningskrævende flænge til følge.

Der var påstand om fængselsstraf. K var cubaner, og oprindelig var der også påstand om udvisning, da hun opholdt sig her som turist. Da det viste sig, at hun var spansk statsborger, frafaldt anklagemyndigheden under domsforhandlingen påstanden om udvisning.

K erkendte noget af volden efter § 244 vedr. slagsmålet i restauranten. Hun ville ikke bestride at have slået eller kastet et glas mod A på toilettet, men gjorde gældende, at hun handlede i nødværge.

A og flere andre restaurationsgæster blev først som vidner.

Mod K's benægtelse og efter A's forklaring fandtes det ikke bevist, at K havde tildelt A flere slag i ansigtet.

Retten lagde til grund, at den øvrige vold i restauranten var begået under slagsmål med A, der ligeledes kradsede K i ansigtet og rev hende i håret. Det fandtes ikke bevist, at K alene var skyld i dette slagsmål, og retten fandt efter de foreliggende oplysninger, at straffen for disse handlinger burde bortfalde efter straffelovens § 248.

Retten fortsatte:

"Tiltalte vil ikke bestride, at hun har slået eller kastet et glas efter A. Ifølge den fremlagte skadejournal for tiltalte havde tiltalte efterfølgende snitsår i hånden, hvilket underbygger, at tiltalte har gjort som anført i anklageskriftet derved, at hun har slået A i hovedet med et glas, der smadredes, hvilket ifølge den for A fremlagte skadejournal medførte en syningskrævende flænge. Efter de foreliggende oplysninger finder retten ikke, at tiltaltes handling har været nødvendig for at "modstå eller afværge et påbegyndt eller overhængende uretmæssigt angreb", ligesom tiltaltes handling ikke kan anses for begrundet i en skræk eller ophidselse fremkaldt ved et angreb af A. Tiltalte findes derfor ikke straffri i medfør af straffelovens § 13, stk. 1, eller stk. 2.

Straffen fastsættes til fængsel i 60 dage, jf. straffelovens § 245, stk. 1.

Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på forholdets karakter og farlighed, hvorfor der heller ikke er grundlag for at gøre straffen helt eller delvis betinget."

- oo0oo -

Domme vedr. EU-borgere var på forhånd fremsendt til anklagemyndigheden, herunder Lf.Medd. 117/2005. Se om EU-borgere tillige Lf.Medd 15/2007, 19/2007 og 20/2007, ikke ligearartet kriminalitet.

Landsforeningens Meddelelse 44/2007

Røveri - Ung alder - Betinget straf - Ungdomssanktion

Straffelovens § 56, § 74 a og § 288

To 15-årige piger havde sammen med nogle jævnaldrende og endnu yngre børn forsøgt at få penge og siden taget en piges mobiltelefon og forsøgt at tage hendes taske med vold. Uanset at den ene sammen med en gruppe af andre piger havde været aktivt medvirkende til flere voldelige overfald, røverier og forsøg derpå, indstillede

kommunen hende ikke til ungdomssanktion, bl.a. fordi ophold på sikret institution så ud til at forhærde hende endnu mere.

Københavns Byrets 3. afd. SS 3. 14277/05, 5/7 2005

To piger A og B, begge 15 år, var tiltalt for røveri efter straffelovens § 288, stk. 1. nr. 1, ved i april 2005 om aftenen på en station sammen med den 13-årige C, den 14-årige D samt E, hvis sag behandledes særskilt, at have aftvunget en pige P hendes mobiltelefon.

Først havde de taget fat i P's skulder og stillet sig rundt om hende og bedt om penge. Da P ikke havde penge og herefter ikke ville udlevere taske og mobiltelefon, sagde en af dem: "Skal jeg stikke dig ned, jeg har en kniv?" og lignende, hvorefter en af gerningsmændene fremtog en kniv, hvilket førte til, at P udleverede sin mobiltelefon. Hun begyndte at gå fra stedet og fik slag på overarmen og 2-3 slag i hovedet og spark bag på benet og i ryggen, så P faldt om. Men hun holdt fast i tasken. Gerningsmændene undløb, da en forbipasserende kom til.

A og B nægtede sig skyldige. Det var nogle andre, der havde gjort det (stærkt forkortet referat, ER).

P afgav en detaljeret forklaring, den forbipasserende kunne ikke genkende A og B, men bekræftede, at to piger havde sparket en tredje omkuld og forsøgt at tage hendes taske.

Den 14-årige medgerningsmand bekræftede, at de fem allerede i toget havde talt om at overfalde P. De havde slået og sparket.

Den 13-årige medgerningsmand bekræftede, at gruppen havde truet med at bruge kniv. Hun mente imidlertid ikke, at der var nogen, der havde en kniv fremme.

A havde et stærkt netværk af forældre og ville gerne i gymnasiet. Forældrene og A var indstillet på at samarbejde med kommunen. Der blev derfor ikke indstillet til ungdomssanktion, men almindelig betinget dom med vilkår efter lov om social service.

B havde været tilknyttet et kommunalt projekt for problematiske unge. Hun havde i løbet af 2004/2005 sammen med en gruppe af andre piger været aktivt medvirkende til flere voldelige overfald, røverier eller forsøg derpå mod andre piger.

Efter udtalelse fra den sikrede institution, hvor B havde været surrogatanbragt, og det kommunale projekt vurderedes det, at en ungdomssanktion ville være mere ødelæggende end gavnlige for B, da opholdet på institutionen så ud til at forhærde hende endnu mere.

Ligeledes var det konstateret ved samtale med moderen og B, at der ingen opbakning var til ungdomssanktion, idet der ikke var forståelse for, hvad et socialpædagogisk behandlingstilbud i et lukket regi kunne bidrage med.

Derimod var der håb for, at det kommunale projekt kunne bearbejde problemerne.

Begge piger havde været surrogatanbragt lidt over to måneder.

Byretten fandt dem skyldige efter anklageskriftet, dog at det ikke kunne lægges til grund, at der havde været en kniv fremme under forløbet.

Begge blev straffet med betinget fængsel i 8 måneder. Retten lagde vægt på den skete varetægtsfængsling, de tiltalte unge alder og hidtil ustraffede vandel.

Vilkårene omfattede, at de skulle undergive sig foranstaltninger i medfør af lov om social service § 40 og en prøvetid på 2 år.

- oo0oo -

Se omtalen af en undersøgelse af ungdomssanktionen fra november 2006 i nærværende hæfte.

Landsforeningens Meddelelse 45/2007

Trusler mod myndighedspersoner - Betinget straf

Straffelovens § 56 og § 119

19-årig T idømt 14 dages betinget fængsel for trussel mod togrevisorer.

Retten i Ballerup, nr. S 2-659/2005, 23/1 2006

T på 19 år var under en tilståelsessag tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, ved i februar 2005 i S-toget at have overfaldet S-togsrevisorerne A - D, idet han efter at være bedt om at fremvise gyldig rejsehjemmel og legitimation truede revisorerne med, at han ville smadre dem, og andre lignende udtryk.

T var ikke straffet af betydning for sagen. Der var indhentet en personundersøgelse.

Resten er citat af dommen:

"Tiltaltes forklaring og de oplysninger, der i øvrigt foreligger, har bestyrket den tilståelse, som tiltalte har afgivet. Det er derfor bevist, at tiltalte er skyldig.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 119, stk. 1, til fængsel i 14 dage.

Uanset at overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1, efter praksis som udgangspunkt afgøres med ubetinget fængselsstraf, findes det under hensyn til det oplyste om tiltaltes personlige forhold undtagelsesvist forsvarligt at gøre straffen betinget. Fuldbyrnelsen af straffen udsættes herefter som nedenfor bestemt, jf. straffelovens § 56, stk. 2."

Vilkårene omfattede prøvetid og tilsyn på 1 år.

Landsforeningens Meddelelse 46/2007

Vold mod politiet - Beviser - Frifindelse

Straffelovens § 119

Selv om indtil flere politifolk er sikre på, at man har anholdt de rigtige to personer, som skal have kastet sten, kan sagen falde ud til frifindelse, når det viser sig, at signalementerne skrider, når man ikke sikrer sig noget overtøj, der angives af politiet at være smidt, og når man ikke sikrer sig et klart bevis for, hvorledes de anholdte er påklædt ved anholdelsen. Sådan var retstilstanden i alle tilfælde i 2006 og tidligere. Efter dommen nogle eksempler fra ældre praksis.

Københavns Byret SS 28. 31293/05 + 32434/05, 8/5 2006

S på 18 år og T på 17 år var begge tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 119, S i forhold 1, ved i august på pladsen ved Abegrotten i Christiania at have overfaldet en gruppe tjenestegørende politifolk, idet han på en afstand af ca. 15 m kastede en sten mod to grupper af politifolk.

T i forhold 2, ved på samme tid og sted at have overfaldet de samme politifolk, idet han på en afstand af ca. 15 m kastede en sten mod de samme to grupper af politifolk.

T var alene i forhold 3 tiltalt efter politibekendtgørelsens § 18, jfr. § 3, stk. 1, ved at have råbt idiot efter en tilstedeværende politibetjent.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om fængselsstraf. De tiltalte påstod frifindelse.

Nogle politibetjente og -assistenter afgav vidneforklaring.

S forklarede bl.a., at han boede i Fredens Ark og tit oplevede episoder med politifolk på Christiania og derfor havde svært ved at adskille de forskellige episoder fra hinanden. Han blev anholdt på hjørnet af Pusherstreet vist nok sammen med T. Han havde under forløbet fået en jakke smidt i hånden, men havde smidt den. Efter forevisning af en videooptagelse forklarede han, at han ikke kunne se, om det var ham, der sås med en rød trøje i baggrunden.

T forklarede bl.a., at han ikke kunne sige, om han stod sammen med S, da tumulterne startede. Der var ca. 100 andre personer til stede, og der blev råbt efter politifolkene. Politifolkene trak sig videre i to grupper, og gruppen af folk, herunder afhørte, fulgte efter.

Han mente, at han stod som en af de første, da han hørte, at der blev råbt: "Der kastes". Han mente, at han da stod alene. Han løb tilbage over pladsen ved Abegrotten og blev anholdt ved hjørnet af Tinghuset. S blev anholdt samme sted. Afhørte havde cowboyshorts og en hvid hættetrøje på med hættten oppe. Han smed ikke noget tøj undervejs.

Han udpegede sig selv på en video ved et krat, hvor anholdelsesgruppen drejede om hjørnet ved Fredens Ark. Umiddelbart efter hørtes råbet: "Der kastes, drenge".

Han havde ikke underskrevet afhøringsrapporten, fordi der var steder, hvor det, han sagde, ikke blev gengivet rigtigt.

Han bestred i forhold 3 at have råbt efter politifolkene.

Politibetjent R forklarede bl.a., at han efter at have hørt råb trak over mod Abegrotten med kolleger. De kunne se en gruppe på ca. 10 politifolk, der befandt sig ved krattet. Mellem politifolkene befandt sig 40-50 personer, der havde ryggen til vidnets gruppe.

Vidnet så 6-7 personer begynde at kaste sten efter politifolkene ved krattet. 2 personer kastede mere end 3 gange. De skilte sig ud, fordi de tog tilløb. De stod side ved side. Han kunne ikke genkende de to stenkastere i dag, men var sikker på, at den ene

var iført kasket og en hvid hættetrøje. Den anden var iført en lyseblå hættetrøje, begge uden lynlås. Vidnet udpegede de to for en kollega K. De to personer forsvandt ud af vidnets synsfelt, men kom tilbage og løb over mod vidnets gruppe. Mens de løb, trak de hættetrøjerne af og smed dem ved Fælleskøkkenet. Ham, der havde kasket på, havde den ikke på ved anholdelsen.

Grundet situationen søgte man ikke at få fat i de trøjer, der var smidt.

Foreholdt nogle tidligere forklaringer om signalementet, fastholdt vidnet, at trøjen var en hættetrøje. Vedr. den anden person, der var beskrevet som iført en hættetrøje med lynlås, havde vidnet nok forklaret det, men han huskede det i dag som forklaret. Han kunne ikke sige, hvem af de to personer, der var hvem.

Politiassistent M, der var leder af gruppen, havde ikke set, hvem der kastede. Nogle kolleger gjorde vidnet opmærksom på, at to personer, der var drejet rundt om hjørnet ved krattet, havde kastet med sten. Da gruppen bevægede sig hen mod dem, smed de to deres overtøj ind ad døren til Abegrotten. Vidnet huskede i dag ikke denne påklædning bortset fra, at han mente, at den ene krængede en blå sweatshirtlignende trøje af sig. Vidnet huskede ikke, om trøjen var med lynlås. Bag vidnets gruppe blev råbt: "Løb T (fornavn), løb". De to reagerede ikke og blev anholdt af politiet. Vidnet huskede ikke deres påklædning, og politiet fik ikke det tøj med, der blev smidt.

Politiassistent K havde bemærket to personer blandt stenkasterne, den ene i en hvid sweatshirt, den anden i en lyseblå. Vidnet huskede ikke noget om hættetrøjen eller kasket. De stod rimelig tæt på hinanden under hele forløbet. De kastede mere end én gang. Den ene tog et kort tilløb. 5-6 sekunder var de ude af vidnets synsvinkel, men kom så spurtende rundt om hjørnet ved krattet og begynde at småløbe. Der blev råbt til dem, at de skulle smide deres overtøj, og det gjorde de.

Nogle af vidnets kolleger sagde uafhængigt af hinanden, at de havde set de to kaste sten. Vidnet huskede ikke de to personers påklædning, da de blev anholdt. Vidnet var sikker på, at han så de to kaste sten.

Et civilt vidne N havde set anholdelsen af T. Han havde en sommeragtig trøje på - det var noget lyst noget. Han havde ikke set T kaste sten.

Rettens begrundelse og afgørelse:

"Ad forholdene 1 og 2:

Efter vidneforklaringerne fra politifolkene sammenholdt med, at man på videooptagelsen kan høre en person sige: "Der kastes med sten drenge", findes det bevist, at der blev kastet sten mod politifolkene. Det findes derimod ikke fuldt tilstrækkeligt godtgjort, at de tiltalte eller en af disse kastede en sten mod politifolkene. De tiltalte frifindes derfor.

Ad forhold 3:

Det er ikke godtgjort, at tiltalte har udtalt sig som beskrevet. Tiltalte frifindes derfor."

- oo0oo -

En forsvarer, der nærmest har specialiseret sig i at repræsentere sigtede/tiltalte, der har problemer med politiet, har ved tidligere lejlighed forsynet redaktøren med, hvad hun kalder "forvekslingsdomme", hvor politividner er sikre på, at man har anholdt rette gerningsmand, men hvor sagen ender med frifindelse.

2) Københavns Byrets 11. afd. nr. 15941/1993,16/2 1994

Tiltalt efter § 119 for i marts 1993 på Christiania at have kastet sten efter en politipatrulje, der undgik at blive ramt, da stenen fløj forbi. En politimand mødte som vidne.

Rettens bemærkninger:

"Selv om vidnet har udtalt, at han med sikkerhed genkendte tiltalte, da han tilfældigt mødte hende efter episoden, hvilket efter politirapporten og tiltaltes forklaring var 1 time efter, at vidnet så stenkastet, finder retten, på baggrund af, at der var en stor menneskemængde samlet og mange tilfælde af stenkast, ikke ganske at kunne udelukke, at vidnet kan have forvekslet tiltalte med en anden, og retten finder under disse omstændigheder at måtte frifinde tiltalte."

3) Retten i Roskilde S 1-529/99, 6/5 1999

Tiltalt efter § 119 og § 134 a for i august 1998 at have forvoldt grov forstyrrelse ved at deltage i optøjer ved Hundige Station, hvorunder han kastede en flaske mod uniformerede polititjenestemænd. To politiassistenter afgav forklaring. Rettens bemærkninger:

"Tiltalte deltog i en demonstration mod de danske nazister. Den gruppe demonstranter, tiltalte befandt sig blandt, blev omringet af politiet med henblik på visitation i anledning af, at politiet havde fundet våben i form af slangebøsser og kanonslag. Grup-

pen af demonstranter bestod efter de foreliggende udsagn af mere end 100 personer. Der blev af demonstranterne kastet genstande mod politiet, og der opstod tumult mellem politi og demonstranter. Politiassistent P iagttog, at en ung mand med et karakteristisk tørklæde om halsen/ansigtet kastede en flaske mod politiet. Forklaringen er understøttet af den forklaring, der er afgivet af politiassistent F. Tiltalte, der bar et karakteristisk fodboldhalstørklæde om halsen/ansigtet, har afvist, at han har kastet en flaske mod politiet. Under en demonstration som den stedfundne, hvorunder flere kaster genstande mod politiet, og hvor der er tumult mellem politi og demonstranter, kan det ikke afvises, at der sker forveksling af demonstranter, der har gjort sig skyld i strafbart forhold. På den baggrund må retten nære betænkelighed ved at fastslå, at der er ført et tilstrækkeligt bevis for, at tiltalte har forset sig som påstået.

Tiltalte frifindes.”

4) Københavns Byret 21. afd. nr. 13455/1999, 23/8 1999

Tiltalt efter § 119 ved i juni 1999 om natten på gaden at have overfaldet en politibetjent P, der var i færd med at foretage anholdelse af en anden person, idet tiltalte sparkede ud efter politibetjenten uden at ramme, hvorefter tiltalte gav ham et knytnæveslag i ansigtet.

Politibetjent P og et civilt vidne V afgav forklaring.

Rettens bemærkninger:

”Efter bevisførelsen lægges det til grund, at politibetjent P under tjeneste blev tilføjet et knytnæveslag i ansigtet, og at forholdet er omfattet af straffelovens § 119, stk. 1.

Der er afgivet modstridende forklaringer af på den ene side T og vidnet V og på den anden side af vidnet P.

Det lægges efter bevisførelsen til grund, at der både før, under og efter voldsepisoden var tale om en oppisket stemning med mange tilstedeværende unge mennesker, og at volden fandt sted i en situation, hvor forurettede var omgivet af flere – tilsyneladende meget ophidsede unge mennesker. Under sådanne omstændigheder kan det ikke afvises, at der kan være sket en forveksling af tiltalte og af andre. Retten finder under disse omstændigheder, at tiltalte må frifindes, idet der ikke er ført tilstrækkelig bevis for, at det netop var tiltalte, der slog politibetjent P.”

5) Københavns Byrets 25. afd. nr. 15205/00, 31/8 2000

Tiltalt efter § 119 ved den 1. januar 2000 om natten på Dronning Louises Bro at have kastet en flaske med indhold efter politipersonale opstillet i kædeformation, hvorved politiassistenterne K og M undgik at blive ramt, idet de veg til side, hvorefter flasken knustes mod en politibil.

De to politiassistenter, 3 yderligere betjente, herunder B, og et civile vidne, A, afgav forklaring. Rettens bemærkninger:

”Det fremgår af vidneforklaringerne, at der nytårsnat var mange mennesker på og omkring Dronning Louises Bro, og at der var noget tumult.

Tiltalte og A har forklaret, at tiltalte ikke har kastet en flaske mod M og K.

M har forklaret, at han er sikker på, at tiltalte kastede en flaske mod ham, medens K har givet udtryk for en vis mindre usikkerhed over for, om det var tiltalte. De tre betjente, der har afgivet forklaring, har forklaret forskelligt om deres placering på broen, deres indbyrdes placering, og om hvor flasken ramte. M og B har forklaret, at der var flere, der kastede med flasker.

Når dette sammenholdes med, at tiltalte først blev anholdt mere end 3 timer efter flaskekastet, finder retten ikke, at det med den sikkerhed, der må kræves i en straffesag, er bevist, at tiltalte har kastet en flaske mod M og K. Tiltalte frifindes derfor.”

Landsforeningens Meddelelse 47/2007

Voldtægt - Erstatning

Straffelovens § 216 og erstatningsansvarslovens § 26

T havde voldtaget en hjerneskadet kvinde A på 33 år. Fængsel i 2 år og godtgørelse på kr. 70.000. Overgebet havde fundet sted i A's hjem, havde forværret hendes sygdom og haft betydning for hendes fortsatte ophold på en institution.

VL 13. afd. a.s. S-0009-05, 30/8 2005

T på 34 år var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 216, stk. 1, § 224, jfr. § 216, stk. 1, § 218, stk. 1, og § 222, stk. 1, jfr. § 23, ved i juli 2003 i en lejlighed at have udnyttet A's mentale retardering og med vold flere gange tiltvunget sig vaginalt og analt samleje og tvunget hende til at sutte på sit lem samt ved at tage hende hårdt i armene og tvunget sine fingre op i hendes skede og endetarm, ligesom han tvang B på 14 år, der ligeledes var mentalt retarderet, til at have samleje med A.

(For forholdet med B blev T frifundet, hvorfor det udelades af nedenstående referat)

A var blevet videoafhørt. Hun var også blevet undersøgt samme dag på et center for voldtægtsofre. Der blev fundet blodunderløbne mærker på kroppen, rødmen ved ske-deindgang, små bristninger bagtil og små rødlige rifter omkring endetarmsåbningen. Der var ingen sædceller, hvilket imidlertid ikke udelukkede, at oralt, vaginalt og analt samleje kunne have fundet sted.

A havde følger efter en infantil hjerneskade, som gav fysiske og psykiske følgetilstande i form af mental retardering af middelsvær grad og bipolar affektiv sindslidelse (maniodepressiv), pt. i remission.

T var ikke sindssyg, han var normalt begavet og havde haft et omfattende misbrug af især alkohol og hash. Han fremtrådte karaktermæssigt afvigende, især holdningsløs, impulsiv og ansvarsfralæggende, og således omfattet af straffelovens § 69, uden at man kunne pege på mere formålstjenlige foranstaltninger end straf.

A's bistandsadvokat nedlagde påstand om godtgørelse på kr. 70.000, jfr. EAL § 26, stk. 1 og 2.

Retten lagde A's forklaring om hændelsesforløbet til grund. Hun havde trods sit mentale handicap givet en troværdig og sammenhængende forklaring, der var bestyrket af den lægelige undersøgelse. Retten lagde også til grund, at T vidste, at A var mentalt retarderet, og forkastede T's forklaring om, at hun frivilligt skulle have indledt et seksuelt samvær med ham. T blev således fundet skyldig i § 216, stk. 1, § 224, jfr. § 216, stk. 1, § 218, stk. 1, og § 222, stk. 1.

Om erstatningen lagde retsformanden "ud over de i tiltalen nævnte forhold vægt på, at overgrebet fandt sted i forurettedes eget hjem, og på oplysningerne om, at hændelsen dels har forværret forurettedes sygdom dels har haft betydning for forurettedes fortsatte ophold på institutionen. Godtgørelsen fastsættes herefter til 70.000 kr."

Landsretten godkendte godtgørelsens størrelse og fastslog, at kravet skulle forrentes fra dets fremsættelse over for byretten.

Landsforeningens Meddelelse 48/2007

Navneforbud - Pressen - Klageretskendelse

Retsplejelovens § 31

I en sag, hvor 6 unge mennesker var sigtet for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om terror, klagede forsvarerne over, at byretsdommeren K havde udleveret en liste med navnene på de sigtede til pressen i forbindelse med en fristforlængelse, uagtet at der var afsagt navneforbud.

Klageretten fandt ikke anledning til at påtale forholdet over for dommeren og afviste derfor klagen.

Den Særlige Klageret, D-138-05, 6/3 2006

"Ved breve af 24. november og 21. december 2005 har advokat A på egne vegne og på vegne advokaterne B - F, som alle er beskikkede forsvarere for de sigtede i en verserende straffesag, klaget over dommer K.

Klagen angår K's beslutning om at udlevere en liste med navnene på de sigtede i sagen til de repræsentanter for pressen, som var til stede i forbindelse med et retsmøde den 16. november 2005. Retsmødet angik bl.a. forlængelse af fristen for varetægtsfængsling af de sigtede. Der var nedlagt navneforbud vedrørende de sigtede.

Det fremgår af retsbogen for Retten i (...X...) for den 16. november 2005, at advokat A og repræsentanter for pressen protesterede mod anklagemyndighedens anmodning om, at retsmødet blev holdt for lukkede døre. Pressens repræsentanter anmodede subsidiært bl.a. om at få oplyst de sigtedes navne. Retten afsagde kendelse om dørlukning og bemærkede, at navnene ville kunne oplyses til pressen. Retten erindrede samtidig om ansvaret i forhold til navneforbud i henhold til retsplejelovens § 31.

Advokat A har anført bl.a., at han var opmærksom på, at en repræsentant for pressen udbad sig oplysning om de sigtedes navne, men at det ikke klart fremgik for ham, at retten nåede til, at navnene kunne oplyses, idet han var optaget af at sætte sig ind i de udleverede rapporter. Han er ikke bekendt med, at retten traf en egentlig afgørelse om udlevering af navnene til pressen. Det er ikke korrekt, at retten kunne have valgt at anføre de sigtedes navne på retslisten, idet alle retsmøderne var blevet holdt for dobbelt lukkede døre. Navnelisten over de sigtede burde ikke have været udleveret uden de sigtedes og deres forsvareres accept. Det er kritisabelt, at de sigtede og deres forsvarere ikke er blevet hørt forinden. Udlevering af de sigtedes navne har udelukkende tjent til at udlevere de sigtede og deres familier og har bidraget til pressens overtrædelse af navneforbuddet.

Advokaterne B - F har oplyst, at de ikke har yderligere bemærkninger til det, som er anført af advokat A.

K har i brev af 6. december 2005 anført bl.a., at forsvarerne ikke protesterede mod pressens anmodning om at få oplyst navnene på de sigtede, ligesom de ikke protesterede mod eller fremsatte ønske om at kære rettens tilkendegivelse om, at navnene ville blive udleveret. Navnene kunne have været anført i den retsliste, der oplås i retsbygningen, jf. bekendtgørelse om retslistes og om massemediers aktindsigt i og opbevaring af kopier af anklageskrifter og retsmødebegæringer mv. § 4 og modsætningsvis § 4, stk. 3. Endvidere har pressen som udgangspunkt ret til aktindsigt også i kendelser, der er afsagt for lukkede døre, jf. U.2005.1564.2 H, og der er fremsat anmodning om aktindsigt i kendelserne. Bestemmelserne i retsplejeloven om mediernes særlige ret til aktindsigt bygger på en forudsætning om, at medierne er deres ansvar bevidst, og at der gribes ind over for overtrædelser, samt at der i bemærkningerne til de pågældende bestemmelser er understreget, at der bør udvises imødekommenhed over for medierne. På denne baggrund må det antages, at domstolene ikke er berettiget til at lade en eventuel mistillid til mediernes ansvarlige håndtering af oplysninger indgå i forvaltningen af reglerne om mediernes aktindsigt. Alt tyder i øvrigt på, at store dele af pressen allerede var fuldt ud bekendt med de sigtedes identitet.

I sagens behandling har følgende medlemmer deltaget: Poul Sørensen, Mogens Kroman, Hans Ulrik Bruhn, Vagn Greve og Jakob Lund Poulsen.

Ifølge retsplejelovens § 49, stk. 1, kan enhver, der anser sig for krænket ved et utilbørligt eller usømmeligt forhold fra en dommers side under udøvelsen af dennes embedsvirksomhed, indgive klage til Klageretten.

Klageretten har efter retsplejelovens § 49, stk. 1, ikke kompetence til at bedømme rigtigheden af de afgørelser, der træffes af en dommer, heller ikke af de beslutninger, der træffes i løbet af sagens behandling om meddelelse af aktindsigt. Sådanne afgørelser må om muligt søges indbragt ved kære eller anke til vedkommende landsret.

Klageretten finder ikke grundlag for at antage, at dommer K ved som sket at udlevere en liste med navnene på de sigtede i sagen til pressens repræsentanter i forbindelse med retsmødet den 16. november 2005 har handlet utilbørligt eller usømmeligt i forhold til klagerne.

Klageretten afviser derfor klagen.

Thi kendes for ret:

Den klage, der er fremsat af advokaterne A - F, afvises."